

■ **Cu ocazia celebrării celei de-a 50-a ediții a Festivalului Național de Română de la Târgoviște,**

Jubileul Crizantemei de Aur,

GEORGE COANDĂ

A doua petală strălucitoare a ediției jubiliare „Crizantema de Aur

Și a fost ziua a doua a „Crizantemei de Aur”, tutelată de o superbă zi de toamnă târgovișteană, ca și cum soarele și-ar fi topit lumina într-o română de dor. Iar momentele care au zălogit-o au fost asemenea unor petale de crizantemă scrise cu evenimente de neuitat. ● Dimineață, la Casa Românei, o adevărată ladă de zestre a istoriei festivalului, în acordurile de de catifea aurie ale harpei delicat strunite de Cristina Munteanu au fost întâmpinați participanții la o masă rotundă, moderată de binecunoscutul om de cultură Alina Mavrodin Vasiliu. Tema dezbaterei: „România pentru Patrimoniul Mondial

Galerie FOTO - pe site-ul www.jurnaldedambovita.ro

UNESCO”. În intervențiile lor, George Christophides - președintele de onoare al Federației Mondiale a Asociațiilor, Centrelor și Cluburilor UNESCO, Alexandru Pugna - ministru secretar de stat în Ministerul Culturii și Identității Naționale, Daniela Vlădescu - director al teatrului de Operă și Balet „Oleg Danovski” din Constanța, prof.univ.dr. Aurelian Dănilă - vicepreședintele Uniunii Muzicienilor din Moldova, Antoniu Zamfir - directorul Operei Române din Craiova, marele compozitor Eugen Doga - Artist al Poporului și Maestru Emerit al Artei din Moldova, Corina Mihaescu - Institutul Național al Patrimoniului, Mirela Spănu - dublu laureată a Trofeului „Crizantema de Aur”, Matilda Pascal-Cojocărița - director al Ansamblului Profesionist „Dor Românesc”, Silvia Gonciar - Artist Emerit al Moldovei, director al Ansamblului Profesionist „Folclor” al Filarmonicii din Chișinău, cu toții parcă la un gând au pus în evidență câteva opinii și oportunități perfect fezabile: „Casa Românei”, ca unic spațiu muzeal în România, prin tematica sa, să fie păstrat în clădirea de patrimoniu în care a fost recent inaugurată, îmbogățindu-i-se permanent zestrea expozițională; festivalul este o surpriză pentru cel ce participă prima dată, și este un fapt meritoriu că promovează foarte convingător un gen muzical atât de specific sufletului românesc și care trebuie cultivat cu stăruință ca pe un brand național; românia este necesară a fi înscrisă în Lista Reprezentativă a Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanității UNESCO; festivalul a scos din desuetudine românia; s-a apreciat reluarea la Chișinău a sorei mai mici,

„Crizantema de Argint”, ca o punte unionistă peste Prut; românia, s-a mai subliniat, este sursă de inspirație a creației profesionale și mai este, astăzi, o reînnoire a rădăcini. După dezbateri, d-na Alina Mavrodin Vasiliu a acordat Diploma Jubiliară unor personalități și formații muzicale care au contribuit la afirmarea cu succes a festivalului. Masa rotundă a fost încheiată, firește, muzical. Codruț Bârsan, Premiul I la ediția 2001 a „Crizantemei de Aur”, actualmente director artistic al Operei din Chicago/SUA, a susținut un admirabil recital pianistic de române.

● Seara, la teatrul „Tony Bulandra”, conform programului, festivalul a oferit evoluția concurențelor în cele două secțiuni competiționale, de interpretare și de creație, Recitalul extraordinar „Gala crizantemelor clasice”, în care au evoluat 6 laureați la edițiile precedente (Alexandru Mânzat, Sorin Simion Lupu, Ina Elena Dincă, Ionuț Daniel Pop, Rodica Anghelescu), un alt recital extraordinar „Gala Crizantemelor Populare”, culegând binemeritate aplauze alți 12 laureați (Doina Durdan, Larisa Rupea, Bogdan Hrestic, Diana Vasile Saracino, Sebastian Onac, Gheorghe Leordean, Tatiana Jacot, Doru Pantazi, Rodica Pop Seling, Tudor Bărbos, Zorina Bălan) și secțiunea „Boboci de crizantemă”, o surpriză, care a impresionat fiind adolescenta Izabela Baicu (16 ani, Slănic Prahova), și copilele Andreea Tican și Nica Dudca (ambele de 11 ani din Chișinău). ● Aplaudat a fost și microrecitalul grupului vocal „Doruleț”, inițiat și dirijat de Mihail Vlădăreanu - dirijorul Catedralei Mitropolitane din Târgoviște. ● Recitalul Danielei Vlădescu a fost unul emoționant -

îndrăgita soprană, gracilă ca o floare de crizantemă, și cu o voce proaspătă, caldă, a încântat cu – nu se putea altfel – romanțe și a fost răsplătită cu buchete de aplauze.

● Prezentatorii Miruna Ionescu și Silviu Biriș, Alexandra Velnicu și Octavian Ursulescu parcă s-au întrecut pe ei înșiși în recomandările lor ludice și pline de spirit pentru concurenți și recitaliști.

● De asemenea, orchestrele dirijate de Ștefan Cigu, Lucian Vlădescu și Petre Neamțu au asigurat, reiterez aprecierea din cronică anterioară, cu virtuozitate acompaniamentele.

● În prima pauză, Alina Mavrodin Vasiliu și Octavian Ursulescu au moderat lansările discografice ale unor laureați ai „Crizantemei de Aur”; scriitoarea Daniela E. Bogdan, la rândul ei, și-a lansat volumul de aforisme creștine „Reflecții în deșert”, recomandate elogios de aceiași moderatori. Apoi, în cea de-a doua pauză, tot Alina Mavrodin Vasiliu și Octavian Ursulescu i-au invitat pe cei prezenți să urmărească documentarul omagial „Ionel Fernic – trubadurul târgoviștean al Românei”, realizat și prezentat de cunoscutul realizator TV Gheorghe Palcu.

● Printre figurile pitorești și bonome, căci astfel a rămas până la vârsta-i septuagenară, l-am zărit pe primul scenograf al festivalului, artistul plastic Emil – Florin Grama, care timp de cincisprezece ediții, consecutiv, a realizat inspirate și fascinante scenografii „Crizantemei de Aur”, iar la ediția jubiliară de o jumătate de secol i-a făcut sugestiv afiș.

● O altă prezență marcantă nu numai în juriul presei, dar și pe holurile și în culisele Teatrului „Tony Bulandra”, făcându-și cu ele-

ganță profesia de jurnalist, a fost aceea a unei Doamne a televiziunii, și am numit-o pe Nina Bolboceanu, producător la TV Moldova 1 /Compania TeleRadio Moldova din Chișinău, care, împreună cu operatorul său, a înregistrat cu febrilitate interviuri cu personalități ale vieții muzicale românești, realizând, din această Cetate Eternă a românității care este Târgoviște, și reportaje de eveniment pentru sufletul românilor de dincolo de Prut.

● Finalul celei de-a doua serii a impresionat de-a dreptul până la lacrimi publicul Crizantemei de aur: recitalurile pline de emoție, sensibilitate, punând în valoare romanțe superbe prin vocile diafane, pline de consistență, ale artiștilor invitați în „Gala Crizantemei Populare” i-a ridicat în picioare pe spectatori, care au aplaudat minute în șir și au părăsit cu ochii înlăcrimați sala de spectacol, cum nu au mai făcut-o, spun unii dintre „veteranii” festivalului, de 40 de ani. A fost, da, un adevărat triumf al ediției jubiliare a „Crizantemei de Aur”!

„Crizantema de Aur” – finalul unei ediții de colecție

Pe bună dreptate astfel poate fi apreciată ediția jubiliară de o jumătate de secol a Festivalului Național de Creație și Interpretare a Românei „Crizantema de Aur”. Da, a fost să fie o ediție antologică, de colecție. A reieșit acest fapt din primele serii, așa cum au fost ele surprinse în reportajele noastre de eveniment. Dar mai ales ultima seară din 21 octombrie a.c. a fost una, vorba unuia dintre prezentatori, imperială. Ce s-a întâmplat, deci sâmbătă seară? Iată: ● DI George Christophides, președintele de onoare al Federației Mondiale a Asociațiilor Centrelor și Cluburilor UNESCO, d-na Daniela Popescu, președintele Federației Asociațiilor, Centrelor și Cluburilor UNESCO din Europa și America de Nord au înmănat Diploma de Onoare FEACU - UNESCO Primăriei municipiului Târgoviște, Consiliului Județean Dâmbovița, Teatrului „Tony Bulandra” și Centrului Cultural pentru UNESCO „Cetatea Românei”, cu o distincție specială pentru d-na Alina Mavrodin Vasiliu, directorul Centrului.

● Primarul municipiului Târgoviște - Daniel Cristian Stan, președintele Consiliului Județean Dâmbovița - Alexandru Oprea, cei doi președinți ai juriilor Concursurilor de interpretare și creație - marele compozitor Eugen Doga și, respectiv, compozitorul Jolt Kerestely, alături de Alina Mavrodin - directorul Centrului Cultural pentru UNESCO

„Cetatea Românei” și director artistic al festivalului, au oficiat Gala laureaților, firește, marcată de emoțiile premianților.

Provocarea a fost una foarte mare, de ce să nu spunem, și pentru membrii celor 3 juriuri de această ediție: JURUL CONCURSULUI DE INTERPRETARE: Eugen Doga – președinte de onoare – artist al poporului, maestru emerit al artei - Moldova; Alexandru Pugna – interpret de române – Ministru Secretar de Stat în Ministerul Culturii și Identității Naționale; Codruț Bârsan – director artistic Opera din Chicago (Premiul I 2001 la Festivalul „Crizantema de Aur”); Margareta Ivănuș – Trofeul „Crizantema de Aur” 1990 – artist al poporului - Moldova; Mariana Colpoș - Trofeul „Crizantema de Aur” 1992 - conf.univ.dr. Academia de Muzică București; Daniela Vlădescu – interpretă de române –

un fenomen muzical național

director Teatrul de Operă și Balet „Oleg Danovski” Constanța; Florentina Satmari - realizator emisiuni TV de române; Matilda Pascal Cojocărița - interpret de române - director al Ansamblului Profesionist „Dor Românesc”; Antoniu Zamfir - conf.univ.dr., director Opera Română Craiova; Silvia Gonciar - Trofeul „Crizantema de Aur” 2008 - artist emerit al Moldovei - director al Ansamblului Profesionist „Folclor” al Filarmonicii din Chișinău; Alina Mavrodin Vasiliu - director artistic al Festivalului „Crizantema de Aur”, director al Centrului Cultural pentru UNESCO „Cetatea Românei” Târgoviște. **JURIUL CONCURSULUI DE CREAȚIE** (desemnat de Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România și de Uniunea Muzicienilor din Moldova) a fost format din compozitorii: Jolt Kerestely - președintele juriului; Marius Teicu, Viorel Gavrilă, Mircea Drăgan și Aurelian Dănilă - vicepreședintele Uniunii Muzicienilor din Moldova. **JURIUL PREȘI DE SPECIALITATE:** Gabriela Scraba - red.șef Departament Muzical al Radio România; Nina Bolboceanu - producător general al Companiei TeleRadio Moldova; Ivan Vârbanov - Secretar general al Uniunii Ziaristilor Profesionisti din Bulgaria, Premiul I 1992 - cântăreț de operă - bariton; Horia Deliu - redactor „Observatorul de Canada” (ziarul Diasporei nord-americane) și al ziarului „Mesagerul”; George Coandă - senior editor Jurnal de Dâmbovița - poet, jurnalist, cronicar de 50 de ani al Festivalului „Crizantema de Aur”; Bogdan Pavlică - realizator emisiuni muzicale la Radio România Actualități; Oana Georgescu - redactor revista Actualitatea Muzicală a UCMR; Bogdan Dragomir - redactor coordonator al Radio România Regional; Ileana Vieru - realizator emisiuni Radio România Antena Satelor; George Corneanu - primul prezentator al Festivalului „Crizantema de aur”, actor, vicepreședintele Centrului Cultural pentru UNESCO „Cetatea Românei”; Teodor Vasiliu - jurnalist, autorul monografiei „Istoria Crizantemei de Aur, fondator al Trusului de presă ARTPRESS și președintele Centrului Cultural pentru UNESCO „Cetatea

Românei” Târgoviște. Apoi, laureații, acompaniați de orchestrele „Romanta” și „Dor românesc”, dirijate de Lucian Vlădescu și, respectiv, Ștefan Cigu, timp de două ore și jumătate au interpretat câte o română, aplauzele în cascadă ale publicului confirmând deciziile juriilor. ● Și, tot în prima parte a serii, recitalul Matildei Pascal-Cojocărița a produs o profundă încântare.

● În cea de-a doua parte a serii de gală, concertul extraordinar „Podul de Crizanteme Târgoviște-Chișinău”, dedicat geniului compozitor Eugen Doga cu prilejul împlinirii venerabilei vârste de 80 de ani a adus în scenă nume de renume. Au cântat, în semn de omagiu, dar și în spiritul legăturilor strâns unioniste dintre Târgoviște și Chișinău, Tatiana Straistă-Burlac, Diana Văluță, Silvia Gonciar, Andrei Ștefăneț, Diamanta Paterău, Daria Radu și virtuozul acordeonist Vasile Rus. Un moment de excepție a fost cel susținut în duet de însuși sărbătoritul concertului, Eugen Doga, la celebra muzicută inventată chiar de el și de Vasile Iovu la nai. Amintim cu încântare și admirabila evoluție a „bobocițelor de crizantemă” de la Chișinău,

Andreea Tican și Nica Dudca, ambele de 11 ani, poate viitoare concurente la „Crizantema de Aur”. Și subliniem virtuozitatea orchestrei „Folclor” a Filarmonicii de stat din Chișinău, sub bagheta dirijorului Petre Neamțu.

● În pauze, Alina Mavrodin Vasiliu și Octavian Ursulescu au moderat două momente omagiale, „Henry Mălineanu și profunzimea românei românești” și pe acest „monstru sacru” care este Eugen Doga, la cei 80 de ani de viață bogată în succese, compozitorul lansându-și culegerea muzicală „Dialogurile dragostei” pe versurile lui Mihai Eminescu și Veronica Miclă. Și să mai amintim o lansare, a unor rebusuri cu interpretări de române, ingenios realizate de Alexandra Stroe.

● Finalul serii de gală a fost de-a dreptul magistral, prin 12 invitați din 10 țări care au susținut concertul extraordinar „Ambasadorii Românei” și le numim pe Excelențele Lor, Marcel Roșca (Germania) Mirela Spânu (Italia), Margareta Ivănuș (Republica

Centrul Județean de Cultură Dâmbovița, Teatrul „Tony Bulandra”, colaboratorii: Ministerul Culturii și Identității Naționale, Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România, Uniunea Muzicienilor din Moldova; coproducătorul - Televiziunea Română (producător Maria Tănase Marin) și partenerul Radio România, ci și sponsorii oficiali: COTNARI, BANCA TRANSILVANIA ȘI ATELIERELE ILBAH și sponsorii: Fundația Henry Mălineanu și Adelle Style. Merită să subliniem că a fost pentru a doua oară în istoria „Crizantemei de aur” (prima fiind... anul trecut!) când Televiziunea Română a transmis integral în direct festivalul național de române de la Târgoviște. Radio România Antena Satelor a transmis, la rândul-i, întregul eveniment în direct pentru ascultătorii săi.

● Finalul serii de gală la care a ținut să fie prezent și Excelența Sa, Ambasadorul Republicii Moldova la București, dl Mihai Gribincea, a fost de-a dreptul fulminant. Laureații, membri ai juriilor, invitați din străinătate, prezentatori și organizatori, pe scenă, împreună cu publicul spectator ridicat în picioare, au interpretat celebra română „Ciobănaș cu 300 de oi”. Și, de bună seamă, un asemenea mare eveniment jubiliar nu s-ar fi putut încheia altminteri decât cu urarea tradițională a tuturor celor prezenți: LA MULȚI ANI „CRIZANTEMA DE AUR”!

● Și, iată, a 50-a ediție, cum am spus și în editorial, a făcut cu strălucire istorie, o ediție care a înscris Romanta și Târgoviștea în universalitate. Să primim deci, cu speranță, bucurie și cu sufletul plin de sensibilitate și noblețea românei, spre ediția din anul Centenarului Unirii, din 2018 și, de ce nu, spre centenarul Festivalului „Crizantema de aur”!

Premiile Festivalului Național de Române „Crizantema de aur”, ediția a 50-a, jubiliară, 2017

Secțiunea „Creație”

Premiul I - compozitor Dumitru Lupu (Constanța), postum, „Voi nu vedeți că deranjați?”, text: Marian Stere, interpret: Marian Stere;

Premiul II - compozitor Nicolae Caragia (Pipera, Ilfov), „Să nu-ți dorești singurătate”, text: I. Caragia, interpret: Nicolae Caragia;

Premiul III - compozitor Ionel Bratu Voicescu, (București), „Și-atât”, text: Ionel Bratu Voicescu, interpret: Ina Dincă-Velica;

Premiul special „Ionel Fernic” - compozitor Constantin Bardan, (Iași), „Și dacă...”, text: Viorel Vașuta, interpret: Theodora Manolache.

Premiul special Fundația „Henry Mălineanu” - compozitoarea și cântăreața Ana Ghîbea, (Târgoviște), „A mai căzut o frunză”, text: Vălu Nastășelu, interpret: Ana Ghîbea;

Premiul special al Consiliului Local și Primăriei Târgoviște - compozitor Marcel Iorga, (București), „Un buchet de crizanteme”, text: Carmen Aldea Vlad, interpret: Doina Moroșanu;

Premiul special al Consiliului Județean Dâmbovița - compozitor Mircea Ciugudean, (Timișoara), „Dor”, text: Lili Lazăr, interpret: Eugenia Moise Niculae;

Premiul special al presei - Francisc Reiter (București), „Vioara și inima mea”, text: Mariana Dumitru, interpret: Ioana Sandu

Secțiunea „Interpretare”

Trofeul „Crizantema de aur” - Olguța Berbec-Novac, 33 ani, Giroc (Timiș).

Premiul I - Băldău Drăgan Mădălin Alexandru, 25 ani, Tulcea;

Premiul II - Valentin Butucel, Rep. Moldova;

Premiul III și Premiul presei - Andrei Cocirlea, 18 ani, Surdila-Găiseanca (Brăila);

Premiul special „Ioana Radu” - Theodora Manolache, 20 ani, Iași.

Premiul special Fundația „Henry Mălineanu” - Iulia Daiana Berbec, 18 ani, Târgoviște;

Premiul special al Consiliului Local și Primăriei Târgoviște - Iulian Bratu, 37 ani, Constanța;

Premiul special al Consiliului Județean Dâmbovița - Iulia Vătafu, 18 ani, Ciorăști (Vrancea);

